

Tilbakekalte 95 autorisasjoner og ga 97 helsepersonell advarsel i 2012

Statens helsetilsyn behandlet 312 tilsynssaker mot helsepersonell og virksomheter i helse- og omsorgstjenesten i 2012, mot 364 i 2011. Nedgangen i antall behandlede tilsynssaker skyldes i hovedsak at det var en sterk økning i antall varsler om alvorlige hendelser. Vi ga 245 reaksjoner i 2012.

Varsel om alvorlige hendelser

I 2012 mottok Statens helsetilsyn 246 varsler om alvorlige hendelser i spesialisthelsetjenesten. Dette er en økning på 106 fra 2011. Førtiseks prosent av disse varslene (113 varsler) var fra psykisk helsevern og 54 prosent (133 varsler) fra somatiske helsetjenester. Med alvorlig hendelse menes dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet. Denne ordningen ble innført for en prøveperiode på to år fra 1. juni 2010 og ble lovfestet i spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a fra 2012.

Alle varsler blir vurdert tilsynsmessig etter at Statens helsetilsyn har innhentet informasjon om hendelsen. Fem prosent av varslene (13 varsler) førte til utrykning. Disse sakene inngår i Statens helsetilsyn statistikk over tilsynssaker som presenteres her. Ved 40 prosent (99) av varslene ble fylkesmannen bedt om å følge opp hendelsen tilsynsmessig.

Reaksjoner i tilsynssakene

Ni helsepersonell fikk begrensninger i sin autorisasjon. Åtte av begrensningene gjaldt leger.

Det var 93 helsepersonell som mistet autorisasjonen i 2012, (92 i 2011). De 93 mistet til sammen 95 autorisasjoner, det vil si at to helsepersonell mistet mer enn én autorisasjon. Årsakene til at autorisasjonen ble tilbakekalt er i de fleste tilfeller misbruk av rusmiddel og atferd uforenlig med yrkesutøvelsen. Atferden omfatter blant annet tyveri av legemidler. Atferd omfatter også handlinger både i og utenfor tjenesten som svekker tilliten til helsepersonellet i så stor grad at man blir uegnet, som for eksempel vold mot pasient og narkotikaforbrytelser.

Statens helsetilsyn suspenderte autorisasjon/lisens til 31 helsepersonell, mens saken var til behandling. Vi forlenget suspensjonen til ni helsepersonell. Seks ga frivillig avkall på sin autorisasjon, og tre leger ga frivillig avkall på sin rett til å rekvirere legemidler i gruppe A og B.

Statens helsetilsyn ga 245 reaksjoner i 2012, mot 283 i 2011. Av disse var 33 reaksjoner rettet mot virksomheter i spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. (57 i 2011). De fleste tilsynssaker mot virksomheter

avsluttes av fylkesmennene. I 2012 avsluttet fylkesmennene 1587 saker som omfattet 1711 virksomheter. I 1154 av sakene ble det ikke funnet lovbrudd. I de resterende 433 sakene ble det funnet 558 lovbrudd.

I 12 av sakene Statens helsetilsyn behandlet mot virksomheter forelå det brudd på opplysningsplikten til tilsynsmyndigheten.

212 av reaksjonene fra Statens helsetilsyn var rettet mot helsepersonell (225 i 2011). Av reaksjonene var 117 rettet mot leger, 39 mot sykepleiere og 18 mot hjelpepleiere. Det var 29 leger som mistet autorisasjonen og 69 fikk advarsel. Ti leger mistet retten til å rekvirere legemidler i gruppe A og B. 32 sykepleiere og 16 hjelpepleiere mistet autorisasjonen i 2012.

Saksbehandlingstid

Statens helsetilsyn behandlet 312 saker i 2012. 285 saker ble oversendt fra fylkesmennene, seks fra andre lands helsemyndigheter og 21 saker startet hos oss. Median saksbehandlingstid i 2012 var 5, 5 måneder, mot 5, 1 måneder i 2011.

I 2012 fikk Statens helsetilsyn oversendt 341 saker, mot 360 i 2011.

Antall avsluttede tilsynssaker og reaksjoner fordelt på årene 2003 til 2012 **

År	Avsluttede saker	Antall reaksjoner *	Antall saker avsluttet uten reaksjon
2003	171	128	50
2004	238	148	102
2005	233	167	92
2006	249	182	89
2007	266	180	103
2008	213	153	80
2009	295	227	109
2010	341	243	129
2011	364	283	126
2012	312	245	96

* I noen saker er det gitt mer enn en reaksjon

** Små avvik fra tidligere års publiseringer skyldes at tidligere rapporterte data korrigeres når det oppdages feil og mangler

Tilbakekall av autorisasjon/lisens i 2012 – fordelt på helsepersonellgrupper og grunnlag* for tilbakekall

Vurderingsgrunnlag for tilbakekall	Antall vurderinger				
	Sykepleiere	Leger	Hjelpepleiere	Andre	Sum
Rusmiddelbruk	26	14	8	12	60
Faglig svikt	6	7	4	6	23
Legemiddeltveri	16		2	5	23
Atferd utenfor tjenesten	7	6	4	3	20
Atferd i tjenesten	2	3	9	5	19
Ikke innrettet seg etter advarsel		6		2	8
Seksuell utnyttning av pasient	1	1	2		4
Sykdom	1	2	1		4
Rollesammenblanding	1		1	1	3
Mistet godkjenning i utlandet		2			2
Sum vurderingsgrunnlag	60	41	31	34	166
Antall tilbakekall	32	29	16	18	95

*Det kan foreligge flere grunnlag for tilbakekall i en enkelt sak. I tabellen fremgår det hvilke grunnlag som forelå for å tilbakekalle autorisasjoner i 2012. I enkelte saker forelå det flere grunnlag som hver for seg ville vært tilstrekkelig for å tilbakekalle autorisasjonen. Antall grunnlag er derfor høyere enn antall tilbakekalte autorisasjoner

Reaksjoner fra Statens helsetilsyn mot helsepersonell i 2011 og 2012

	Advarsel		Tilbakekall autorisasjon /lisens		Tilbakekall rekvireringsrett		Begrenset autorisasjon/lisens (hlspl. § 59a)		Begrenset autorisasjons/lisens (hlspl. § 59)		Tilbakekall spesialist-godkjenning		Begrenset rekvireringsrett		Sum	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Leger	59	69	24	29	8	10	1	7	4	1	1			1	97	117
Tannleger	11	2	2	2			1								14	4
Psykologer	3	1		1											3	2
Sykepleiere	7	6	42	32			1		1	1					51	39
Hjelpepleiere	2	2	16	16			1								19	18
Vernepleiere	1		3	8											4	8
Jordmødre	2	1		1											2	2
Fysioterapeuter	1	2													1	2
Andre grupper	5	5	11	6			2								18	11
Uautoriserte	16	9													16	9
Sum	107	97	98	95	8	10	6	7	5	2	1			1	225	212

Reaksjoner fra Statens helsetilsyn i 2012 - fordelt på fylkesmenn der tilsynssaken startet

	Advarsel	Tilbakekall autorisasjon/ lisens	Tilbakekall rekvireringsrett	Begrenset autorisasjon/ lisens	Begrenset rekvirerings rett	Pliktbrudd, virksomhet	Pålegg virksomhet	Sum
Østfold	10	8				1		19
Oslo og Akershus	22	16	2	3		8	3	54
Hedmark	2	4						6
Oppland	1	2						3
Buskerud	8	3	1			2		14
Vestfold	1	2						3
Telemark	1	5		1				7
Aust- Agder	3							3
Vest-Agder	2	5						7
Rogaland	10	7				5		22
Hordaland	10	6	2	2				20
Sogn og Fjordane	5	1		1		1		8
Møre og Romsdal	4	7	2					13
Sør- Trøndelag		2			1			3
Nord- Trøndelag		4	1	1				6
Nordland	9	10				2		21
Troms	5	5				2		12
Finnmark		1		1			1	3
Sum	93	88	8	9	1	21	4	224

Klage på vedtak

Statens helsetilsyn oversendte 75 klager på vedtak til Statens helsepersonellnemnd (SHPN) i 2012 - mot 84 i 2011. Av de oversendte klagene var 56 klager på vedtak om administrativ reaksjon (inkludert åtte suspensjonsvedtak). Sytten klager gjaldt avslag på søknad om ny autorisasjon og to klager gjaldt avslag på søknad om ny rekvireringsrett.

SHPN behandlet 80 klager på våre vedtak i 2012. De stadfestet 67 vedtak, fire vedtak ble opphevet, fem vedtak ble omgjort, ett vedtak ble delvis omgjort og tre klager ble avvist.

Behandling av søknad om ny autorisasjon og rekvireringsrett

I 2012 behandlet Statens helsetilsyn 100 søknader om ny autorisasjon fra helsepersonell som tidligere har mistet autorisasjonen. Fjorten helsepersonell fikk ny autorisasjon uten begrensninger og 23 fikk begrenset autorisasjon til å utøve virksomhet under bestemte vilkår. Vi avslo henholdsvis 56 søknader om ny autorisasjon og syv søknader om begrenset autorisasjon.

Statens helsetilsyn behandlet fem søknader om rett til å rekvirere legemidler i gruppe A og B fra leger som tidligere har mistet rekvireringsretten, alle ble avslått.

Saker under behandling av politi/påtalemyndighet

Statens helsetilsyn har myndighet til å begjære påtale. Dette ble gjort i 10 saker i 2012.

Vi anmeldte seks helsepersonell til politiet på grunn av mistanke om straffbart forhold.